

(א) תמיד כח. (ב) ולקמן כח. (ג) [ולקמן כח.]. (ד) [שם כח.]. (ה) [ולקמן כח.]. (ו) [ולקמן כח.]. (ז) [ולקמן כח.]. (ח) [ולקמן כח.]. (ט) [ולקמן כח.].

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה הכיניו כו' ומונה האצבעות וחדר חלה: (ב) שם ד"ה דבין. מיכת לבך מחק: (ג) שם ד"ה פשיטא. ארבע שם כבש הסמוכות לחחילת יקוד מנח:

מוסף רש"י

ארבע פיטות היו שם. ככל יוס (געיל יד). קידש ידיו לתרומת הדשן. דכתיב והיה את הדשן, ככל בקר היה נטול בתמכה מן הגמלים המאוכלת הפגיעות ויורד ומתה מורחו של כבש בדמיו של מנח, כדכתיב ושמנו אלל המנח, וסם היה נטול בתקופו והוא היה בכל יוס ראשונה לכל העבודות (בבב"ט כ). שכבר קידש מתחילת עבודתו. שו תחלת עבודת יוס הכה

תוס' ישנים

בתנ"י. בזמן שהן מרובין רצין בכבש כו'. ומינה כיון לעבודה היא כדלחמין בגמרא א"כ אין רצין, והממנין כיושגלמי כדבריה (פ"א ה"א) גבי תפלה מי שעמד ומתפלל רצין לנשות רגלו, מתי אמוצין ר' סימון ור' לוי חד אמר מנאכסין וחד אמר ככסוי, ור' תנאי דאמרי ככסויי שחי מהלך עקב גדר גדול דכתיב (שמות כ, כג) לא תחטא לפני הגאון על מנח, פי' כיון שצבעת הידן מיישרין רגליהן כל שכן צבעת תפלה מעומד, ואין נראה למר דרצין עקב גדר גדול קאמר, ושמה כיון שלא [היו] עתוין עסוקין בעבודה כמו בהולכת איברים לכבש יסולין לרוב, אי מני רצין עקב גדר גדול [ולקמן] שחיו ממנהין לכבש בענין זה. ומתאן גמלא לרביעי דהא דלמריין בסויה [נג, ב] אמרו עליו על גבה של מנחא בת כיימוס שהיה נוטל בו והיה הולך עקב גדר גדול [ולקמן] כהא לראות כח שוה קן, אלל כי קן רצין לו לנך בשעת עבודה דכפרותיה. המבונה אובר דהם הדיבועי. פי' שהיו מכוונים ניהיה מניין אחד 'י הוא כי א' ומנין ביה א' הוא כי ב' וה' ג' כל המניין ואותו שיטתו צו המנין שבוית תרומ. וז"ל רמאי שהמנוה היה ידע כבוד הניי יסייה המנין וכלי כהן איש. וכן פי' בערוך [ע' כבש כ]. והרי איברים ופדרים

בראשונה פרק שני יומא

בראשונה כל מי שרצה לתרום. כל כהן שהיה מאתו בית אב ורובה לתרום הדשן שחמרת תורם ולא היה פייס לדבר: **ובזמן שהן מרובין**. הבאים לתרום זה אומר אני תורם זה אומר אני תורם זה היה משפטו: **רצין ועולין כבש**. ושמים ארך: **וגל הקודם כהן**. ליכנס לתוך ארבע אמות עליונות של כבש הסמוכות לראש המנח וזה לתרום וזה גורלם: **ואם היו שניהם שוים**. כבשיתקן אין אחד מהן וזכה לתרום אצל מעתה כולם כאין להטיל גורל ומחו הגורל הממונה על הפייסות אומר לכולם: **האצבעו**. הוציאו אצבעותיכם כל אחד יראה אצבעו כדמפרש לקמן בצריקין^(א) מקיפין ועומדין בעגולה בא הממונה ונטול מנכסת מעל ראש של אחד מהן וממנו פייס ומתחיל למנות ומוציא כל אחד ואחד אצבעו למנין והממונה אומר כל שהמנין כלה בו הוא וזכה ומוציא מפיו מנין או מאה או ששים הרבה יותר משחיו שם הכהנים ומתחיל למנות מזה שנטול מראשו המנכסת וסובב והולך ומונה^(ב) וחוזר לחילה עד ארבע וכן לכל הפייסות: **אחם או ששים**. בגמרא^(ג,ד) פריך לה עלה: **ואין מוציאין אגודל במקדש**. בגמרא^(ה) מפרש מפני הרמאין שיקרב המנין לכלות ויציט למי יכלה ויציט זה העומד לפניו שמי אצבעות כדי שימנה בשני בני אדם וימנה המנין לכלות וזה הממונה אל יציט לפי שאדם יכול להרחיק אגודל מזה האצבע הרבה ונרצין כבשענות ב' בני אדם: **אלה כבשים**. זה שפירשונו: **ארבע פייסות היו שם**. ד' פעמים ציוס נאספים לפייס: **גמ' והא**. עבודה זו של תרומת הדשן: **מעיקרה**. קודם שאירע תקלה במרוואסת: **מ"ט לא תקינו לה פייסא**. ככל שאר עבודות דמתני' דתניין שכל מתחילתן כפייה ימיה: **מעיקרה סבור**. בית דין: **כיון דעבודה בילה היא**. הואיל והוכשר צלילה לא חשיבא ליה לכהנים ולא אמו לאיננוי עלה: **והא הקטרם איברים**. שהוא כשר כל הלילה ותנן גבי פייסות דמתני' (לקמן ד' סה.) מי מעלה איברים לכבש ומן הכבש לתרומה: **סוף עבודה דימחא היא**. שהוא אמרו כל קרנן שנשמט ביום וזקוף דמו ציוס לכתב חשובה בעיני הכהנים לצא לרבי עליה: **למחר אין לרד לקדש**. אם לא יא מן המקדש. ואפי' לרבי דלמחר כשחיתת קדשים (ובבב"ט ד' ע'.) לינה מועלת כקידוש ידים ורגלים מודה הוא דמקרות גבר עד לפרא לא פסלה לינה ממחילה עבודה. אלמלא תחילת עבודה קרי לה: **אימא שכבר קידש מחילה**. לשם עבודה: **שאני מייגא ממיסק**. נוח קוסיא היא וכי מפני תקלה שאירעה נתקן לה פייס: **והא לפאי גיסא הואי**. כשציל סידור המערכה ושני גזירי עלים שהתורם הוא המסדר וכיון דכולן כבהן יש כאן עבודות מחשבות ומעיקר שבו פייס: **שני גזירי עלים**. שני בקיעות עלים ארוכים כמדת רומח המערכה ונותן אותן מעל עצי המערכה ומקרא ליה לין^(א) לקמן (ד' ע'.) ובעבר עליה הכהן מעל עברה על המערכת מעל עצי שני גזירי עלים דהא קרא במערכת משתעי רישיה דקרא והאש על המנח תוקד צו וגו' וכל מוקדה שזענין לשון מערכת מדורה היא: **אמרי מי ימר דמחרמי**. לא חשיבא עלייהו למיטרע עלה מספיקא: **דארעא**. ארבע אמות קרקע הסמוכות קודם עלות לכבש: **קמייסא נמי לא**. ארבע ראשונות שזרבל הכבש: **דביני בניני נמי לא דלא מסיימא מילתא פשימא לי דגבי מזבחה** בני בני רב פפא ארבע אמות שאמרו בהדיא אמה יסוד ואמה סובב או

כב.

בראשונה כל מי שרצה לתרום בו'. שאני מייגא ממיסק. תימה לי אמאי לא משני דעבודת איברים ופדרים כשירה ציוס ולהכי תקינו רבנן פייסא דלא לימו לאיננוי כיון דכשירה ציוס וחציבא להו דלכתי לכתא אונס שינה וי"ל דשפיר פריך דהא כל מי שמעלה איברי תמיד של צין הערצים מכבש למנח היה לרד ליהו ניעור צלילה עד שיתעלבו שאם יפקעו מעל מנח שיחזירו למערכה ולהכי פריך דל"כ לא חשיבא להו ולא שכימי דלתא כשצילה שיהו לרדיין ליהו ניעורין זימנין עד חלות כדי להאדורי פוקעין לידהו: **שתי תקנות הוו**. תימה לי מנח ליה דשמי תקנות הוו לימנא מעיקרה סבור דלא אמו כיון דחומו דלתו וקאלמו נמי ליה סכנה והואכרו למקן פייסא אמרו לא יסד נתקן פייסא ל"כ יהו נמנעין מלנבא דלימירו מי ימר דמתרמי לן ותקנו בהיהא שעתא דתקינו פייסא כל מי שזוכה בתרומת הדשן ללחי נמי צידור מערכת וצקלודר שני גזירי עלים וי"ל דלאו דוקא קאלמר שמי תקנות דתרי זימניי אלא דילמא צמד זימנא וקרי להו שפיר שמי תקנות דלתו הוה ומשום ששא דילמא לא לימו תקינו כל מי שזוכה בתרומת הדשן זכה צידור מערכת וכו' קרי ליה שפיר שמי תקנות אפילו אי צמד זימניי דתקיני להו ואע"ג דלישנא דכיון דתקיני פייסא לא אמו משמע דצמד הכי תקינו להו אי לחוש דלא דק כולי האי כבשיתה כי רב אשי מפרש הענין כאליו הוה דתרי זימני וממילא נוקמא נמי צמד זימנא אי נמי נ"ל מדקתא מי שזכה בתרומת הדשן זכה וכו' ולא קאלמר מי שזכה בתרומת הדשן זכה צידור מערכת וכו' שמע מינה דלאו צמד זימנא זימנא ליה תקן אלא הכי הוה מעשה כיון דחומו דלא אמו ופעם אחת היה שלא צדו אלא מועטין ולא היו לשם כניסה שחי מסדרין המערכת לאחר^(א) [שזכה מי שזכה בתרומת הדשן אז אמרו מי שזכה בתרומת הדשן זכה צידור מערכת: **האס דארעא לא רצין ועולין בכבש תנן והדר כל הקודם את חבירו דביני בניני נמי לא דלא מסיימא מילתא פשימא לי דגבי מזבחה** בני בני רב פפא ארבע אמות שאמרו בהדיא אמה יסוד ואמה סובב או

עין משפט ור מצה

א א מיי פ"ד מהל' ממדין הלכה ג:
ב ב שם הלכה ה:
ג ג מיי פ"ה מהל' במלת מקדש הלכה ט:
ד ד מיי פ"ד מהל' ממדין הלכה ה:

רבינו הגנאל

בראשונה כל מי שרצה לתרום את המנח תורם כו'. לידו סכנה שהיו דוחקין ומשברין זה את זה. ומפני מה לא יתקנו פייס לתרומת הדשן משום דעבודת לילה הוה ולא המנח דעבודת לילה היא והא תקנן פייס. הדיוקן הוא סוף עבודה דימנא הוא. ואקישין] הא נמי תחלת עבודת היום היא, דא"ר יוחנן קידש ידיו לתרומת הדשן למחר אין צריך לקדש שכבר קדש מתחילת עבודה. והדיוקן אימא שכבר קידש מתחילה לעבודה ולעולם עבודת לילה היא. איכא דאמרי כו'. ופשוטה היא. שני מיגא ממיסק. המחזיר אברים ופדרים יושב ושומר ועדיין לא ישן. והבבב"ט הריס תרומת הדשן כבר ישן ורוצה עכשיו לעמוד משנתו, וקשה הוא המבקש לעמוד משנתו ומי ישרשב ומשכרו ודבדכו אתר ששה לישן. ואמריין וכי מפני שהיו באין הדיבור ומשברין זה לזה, על זה היה תקנת הפייס, לא היה התקנה היא מפני שלא היו באין. הלא תראה שהוסיפו לה עבודות אחרות דתניא מי שזכה בתרומת הדשן וזכה צידור מערכת ובשני גזירי עלים. (אמר רב) אמר רב אשי שני תקנות היו מעיקרה סבור לא אמו כו'. פשוטה היא. כל הקודם את חבירו לתקן ארבע אמות וכה. (א) (י) דברים נאמרו כיושגלמי כו' כבא קמא בסוף פ' מרובה מידת שלמוצין כו'. ואוקימנא ד' אמות של כבש הסמוכות למנח. ומכאן יסוד אמה סובב מכלל ארבע אמות הלילה הן אי לא, ועלתה בתויקו. וירושלמי א"ר יוסי בר בון בפרוש הגי' לה ר' חיילא דקרא את חבירו בתוך ארבע אמות למנח וכה.

תוס' ישנים (המשך)

לאחר, והשיי להקדים נכסים לצויקין, אלמלא סתמן להסכים לאלתר מותר לעשות קודם משה. והא דלמריין צויקין צמח, היינו שלא יתעצבו ויהי, אצל למחילה יול להקריין שחירת אתר נספי

(א) ממיית' דבדים וכו' עד מ"י משתלמן כו' שייך לך כ"ג סוף ע"א.

